

til selv at sørge for deres Børns Underviisning saaledes, at de enten selv kunne give denne Underviisning eller lade den give ved Andre, saa er der vistnok en saare let Udgang til, at man ogsaa kan vente, det vil skee, at der efterhaanden vil danne sig mindre Skoler omkring i Communerne, og jeg for min Person skal ikke have det Allermindste derimod, da jeg endog saa anseer det for at være saare nyttigt, om noget Saadant vilde skee; men, naar der af det ærede Udvalg er foreslaaet, at Sogneforstanderskaberne i visse Tilfælde kunne oprette saadanne Skoler, og at de til disse kunne sætte til Lærere, hvem de ansee dertil at være passende, og tage de Børn, som vare i en Alder af indtil 9 Aar, for at Børneantallet i den egentlige Skole ikke skulde blive saa stort, at en Udvidelse af Skolen blev nødvendig, hvilket jo vilde foranledige Beføstning for Communen, saa finder jeg megen Betænkelighed ved at tiltræde dette Forslag af det ærede Udvalg. Dersom nemlig Sogneforstanderskaberne skulde have en saadan Myndighed, saa vilde deraf jo ogsaa kunne følge, at ikke alene de Forældre, som selv ville sørge for deres Børns Underviisning, holde dem fra Skolen, men der kunde være mange Forældre i et Skoledistrict, som ikke vare istand til, enten paa den ene eller anden Maade, at sørge for deres Børns Underviisning og derfor ville have, at de skulle gaae i den Skole, som de maatte bidrage til at underholde, og at de da skulde staae under en saadan Myndighed, at de af Sogneforstanderskabet kunde forhindres i at gaae i denne Skole og tvinges til at tage Underviisning af en Mand eller en Kone, fordi det, med Hensyn til Udgifterne, kunde falde

Sogneforstanderskabet beqvemt, det anseer jeg ikke for at være tilraadeligt; dersom noget Saadant skulde skee, maatte man dog ønske, at der var Andre, som fik Indskydelse paa den endelige Afgjørelse end Sogneforstanderskaberne, der i Regelen først og fremmest see paa at spare Penge. Det er ogsaa aabenbart, at de egentlig ere kaldede dertil, at de skulle sørge for Sognenes Pengeudgifter, og at der ikke skeer nogen større Anvendelse af dem, end fornødent gjøres. Allsaa, saaledes som Forslaget er affattet, seer jeg mig ikke istand til at kunne stemme for det.

C. C. Møller: Da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg blot indfrænke mig til et Par Bemærkninger. Det, der har bevæget mig til at tiltræde det Forslag af Udvalget, at Børneantallet i Gjennemsnit ikke maatte overstige 100, det er især mit Bekjendtskab med, hvor vanskeligt det er for Skolelæreren at undervise et Børneantal, som i Gjennemsnit overstiger 100. Jeg kan ogsaa i den Henseende, uden at jeg vil miskjende de Autoriteter, som her have udtalt sig for et større Antal, henvise til en Autoritet, som vi vistnok Allesammen kjende, nemlig den bekjendte Skoleanordning af 29de Juli 1814, thi den siger netop i § 15 med Hensyn til Kjøbstæderne, at, naar Skolebørnenes Antal overstiger 80, skal der sørges for, at der er flere Skoler, eller at der bliver ansat flere Lærere; men, er nu Børneantallet i Gjennemsnit over 100, finder jeg virkelig ikke saa stor Betænkelighed ved, at man tager sin Tilflugt til saadanne Püge- eller Bøgeskoler, som her have været omtalte.